

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

„Țineți cu poporul
ca să nu rătăciți...”

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet

Inscrisă în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 27-1943.

Organ al Asociației „Astra”

Redactor responsabil: Nic. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A

Prețul poștal plătit în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Asigurarea păcii

Dorința cea mai arzătoare, așteptarea cea mai din suflet a întregii omeniri însângerate este, fără nicio îndoială, să ajungă la o pace statornică, după groaznicul războiu de acum. Întreaga lume se sbuciumă să afle cum s'ar putea asigura o pace statornică între țări și neamuri, să nu se mai întâmple ceea ce s'a întâmplat după întâiul războiu mondial, când înainte de a fi lecuite rănilor lui, a izbucnit cel ce seceră milioane de vieți și distruge cu furie bunurile pământului din Septembrie 1939.

Și la capătul primului războiu mondial popoarele au voit să asigure o pace statornică. De aceea, la încheierea păcii, au făcut mai întâi dreptate popoarelor, adunându-le de sub stăpâni străine în state naționale și întemeind așa zisa Ligă sau Societate a Națiunilor. Menirea acestei societăți era să aplaneze pe cale pacinică toate neînțelegerile ivite între țările și neamurile cari făceau parte din Ligă. Hotărârile Ligii erau declarate obligatoare pentru țările în ceartă.

Dar marele și creștinescul plan n'a reușit. N'a reușit, mai întâi, pentru că nu toate țările au voit să intre în Ligă. În primul rând n'au intrat chiar Statele Unite ale Americii, cari pe atunci au declarat că nu se mai amestecă în treburile Europei. N'a intrat nici Rusia. În al doilea rând n'a reușit, pentru că țara care nu era mulțumită cu hotărârile Ligii, eșea din ea, și își făcea de cap. Și în al treilea rând, n'a reușit pentru că Liga Națiunilor n'a avut o putere armată prin care să constrângă țara nemulțumită să nu înceapă războiul. Așa a eșit întâi din Ligă Italia, și a început războiul din Abisinia, apoi Germania care a început să se înarmeze, pregătindu-se pentru a începe al doilea războiu mondial.

Deși este scris, și se știe și din istorie, că tot cel ce scoate sabia de sabie va muri, unele popoare lacome de avutul altuia, nu învață nimic din istorie și încep iar războaiele!

Oprindu-se la acest trist adevăr marile națiuni ale lumii, unite azi în războiu: Anglia, America, Uniunea Sovietică, China și probabil și Franța, au socotit ca făcând o nouă Ligă a Națiunilor să-i dea acesteia și o putere armată destul de tare, pentru a opri dela războiu, orice popor neastâmpărat și lacom, fie că va face parte din Ligă, fie că nu va face.

Se spune că această armată va fi una aeriană, avioane și bombardiere, cari vor pedepsi grabnic orice țară și orice popor, care nu se va mulțumi cu hotărârile aduse prin bună înțelegere în Ligă, și vor voi să pornească un nou războiu.

Activitatea Dr.-ului ILIE BEU la Asociația Culturală „Astra”

de: Dr. G. Preda, vicepreședinte

Membrii Comitetului central al „Astrei”, întruniți în ședința din 1 Iulie 1944, luând la cunoștință cu adâncă părere de rău demisia colegului lor Dr. I. Beu (din motive de boală), au decis, ca să fie înaintată adunării generale însoțită de propunerea ca pentru merituosa activitate desfășurată timp de 47 ani la „Astra” să fie proclamat membru de onoare.

Am primit cu vie satisfacție întocmirea cuvenitului raport atât din recunoștință pentru marea contribuție ce a adus-o progresului „Astrei” în acest număr îndelungat de ani, cât și pentru deosebitul sprijin ce mi l-a acordat atunci când împrejurările mi-au permis ca în lipsa președintelui respectiv să conduc această însoțire culturală.

De altfel sarcina mea era mult ușurată de vreme ce pentru alcătuirea conținutului raportului de față nu trebuia să apelez la imaginații, actele și faptele D-lui I. Beu vorbind dela sine.

Activitatea culturală rezemată în acest raport este de sigur numai o mică parte din marea activitate depusă de D-Sa în viața socială, economică și politică a Ardealului și pot zice a întregii Români.

Se știe că o societate culturală ca orice ramură de activitate din o țară și ca și țara întreagă își are o epocă de dezvoltare la care aduc contribuție oamenii săi aleși sau de seamă. Considerăm ca un om de seamă sau ales, nu numai pe acel ce prin calitățile sale se arată deosebit

de ceilalți, dar și pe acel ce pe lângă aceste calități contribuie și la dezvoltarea utilă a societății sau ramurei unde activează.

Dr. Ilie Beu prin felul cum a asimilat și sintetizat aspirațiile cultu-

*) Raport prezentat în 1944 adunării generale din Sibiu cu ocazia proclamării sale ca membru de onoare.

(Continuare în pag. III)

Adunarea generală a „Astrei”

Duminecă, 5 Noembrie, se ține la Sibiu adunarea generală a Astrei, cea mai veche și cea mai harnică asociație culturală de pe întreg teritoriul românesc. Va fi, și anul acesta, numai o adunare administrativă, cum au fost toate dela 1940, împrejurările neîngăduind să se țină încă o mare adunare generală împreună cu tradi-

Așa va fi, însă, cu puțință să se așeze pace statornică între țări și neamuri. Da! Căci încă multă lume nu știe ori nu vrea să facă binele și să încunjure răul decât de frică! Vorba românului: frica păzește via!

Fie și așa: frica să păzească pacea! Numai să fie o pace omenescă și dreaptă pentru însângeratele neamuri ale lumii!

ționalele manifestări culturale și artistice. Comitetul central prevede ținerea unei asemenea adunări, cât ce va fi cu puțință, la Cluj, când vor putea lua parte și membrii și despărțămintele noastre din Ardealul de Nord, eliberat în sfârșit prin eroismul și jertfele armatei române alături de cele sovietice.

Pentru buna gospodărie a „Astrei”, adunarea administrativă de acum era necesară, pentru că „Astra”, în întregul său trecut, a ținut să facă o amănunțită dare de seamă asupra activității sale culturale și naționale, și asupra situației sale financiare înaintea membrilor săi.

Cu toate greutățile întâmpinate din cauza împrejurărilor de războiu, „Astra” a binemeritat dela națiune și în anul trecut prin activitatea sa culturală și națională în mijlocul poporului.

ADEVĂRUL LA IVEALĂ

Cu minciuna poate poți prânzi, dar nu poți și cina, spune cuminenia românului. Ceea ce faci rău și te silești să ascunzi prin toate mijloacele, odată tot va ieși la iveală. Până și gândurile cele mai ascunse, pot izbucni odată la suprafață. Și dacă nu în lumea asta, știm că în ziua judecării nimic nu va rămânea acoperit, nici din gândurile noastre.

Dar adevărul iese la iveală, curând sau mai târziu, chiar într-o viață de om. Și nu numai când e vorba de fapta unui om, ci și a unui popor, a unui guvern, a așa numitei diplomații, care, de obicei, se țese în umbră. Iată acum dată la iveală atitudinea adevărată a Ungariei și a ungarilor chiar de către aliații lor în războiu, de nemți, așa că nu vor mai putea recurge la nici o tăgadă.

Se știe că toștul regent ungar Horthy, când a cerut pace dela ruși și dela aliați, a spus că Ungaria nu a intrat de bună voie în războiu contra Rusiei, ci silită și terorizată de germani.

Acum guvernul german a lăsat să se citească o declarație la posturile germane de radio, în care îl face de minciună pe Horthy, arătând că Ungaria de capul ei, și de bună voie a intrat în luptă, pentru a reface coroana ungară, aducând la ea taate teritoriile pierdute după primul războiu mondial. Horthy și guvernele ungurești, spune comunicatul german — nu erau mulțumite cu hotărârea dela Viena, ei cereau Ardealul întreg. Ungaria — fără nici un îndemn dela nemți, fără să fie trupe germane în Ungaria, a declarat din voința sa războiu Rusilor și celorlalți aliați, pentru că, încrezută în biruința nemților — voiau să întregască „Ungaria istorică”.

Toată lumea știa, de altfel, acest adevăr, dela început, căci și până la războiul cu rușii, ungarii au venit de bună voie și neopăciți, să ocupe teritoriile românești, sârbești, rutenești și slovace.

Când a început, acum doi ani, să le meargă nemților rău, — spune comunicatul oficial german, guvernele ungare au început să se dea pe lângă aliați, voind să iese din luptă și să-și țină prada. Horthy a fost pofțit atunci la cartierul lui Hitler, și, fără a fi reținut acolo, s'a învoit în primăvara anului 1944 ca să intre armata germană în Ungaria, și să schimbe guvernul. (Horthy a spus în declarația de pace că a fost ținut de nemți până ce trupele germane au intrat în țară).

Horthy și guvernele lui au umblat cu doi bani în trei pungi, voind să-și înșele și pe nemți, dar aceștia nu s'au lăsat înșelați adică nu i-au mai lăsat din mână pe unguri acum când războiul e între Tisa și Dunăre, ci le-au pus mâna în păr prin partidul „crucilor cu săgeți” condus de Szallasy, și-i silește la luptă acum când totul e pierdut pentru unguri.

DUMINECA, ÎN SAT LA NOI

Pe
urmele
Domnului

Despre căsătorie

arată că ce nu se poate desfăce. Pune iarăși legea veche în tața legii nouă și zice: „Și s'a zis celor de demult că ori ctine-și va lăsa muerea sa, să-i dea ei carte de slobozire. Dar eu vă zic vouă că tot cel ce-și va lăsa muerea sa atară de cuvânt de curvie, o face pe ea să preacurvească, și cel ce o va lua pe cea lăsată, preacurvește”.

În legea veche un bărbat își putea lăsa soția, putea desfăce căsătoria pentru anume motive, trebuind să-i dea o cale de slobozire. În legea nouă care e mai desăvârșită, despărțirea nu mai este cu puțință decât pentru păcatul dovedit de preacurve. Și nici atunci cei despărțiți nu se mai pot căsători cu altă persoană, e numai o despărțire „de pat și de masă”, cum se spune în dreptul bisericesc. Dacă cei căsătoriți nu pot dovedi cu martori jurați că unul dintre ei s'a cununat din silă grea sau au fost la căsătoria lor alte piedeci dărâmbitoare de căsătorie, ei nu se mai pot căsători cu altcineva.

Așa că, după învățătura Domnului, căsătoria încheiată fără să fi fost piedeci dărâmbitoare, nu se mai poate desfăce decât prin moartea unuia dintre soți.

Intr'altă parte a sf. Evanghelii Mântuitorul lămurește și mai tare această lege a căsătoriei. Fariseii îl întreabă, anume, cum e legea bărbatului cu muerea, fiindcă Moise i-a lăsat să poată da femeii carte de slobozire și să o lase.

Mântuitorul le răspunde: „Pentru învățoșarea inimii voastre v-a dat Moise slobozenia aceasta. Dar dela început (adică legea dată de Dumnezeu la zidirea omului) nu a fost așa... căci este scris: pentru aceea se va lipi omul de muieră sa și vor fi amândoi un trup. Drept aceea ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu desfăce”.

Este limpede, deci, că Domnul Isus a depus căsătoria în cinstea și firea ei dela început, cum a rânduit-o ziditorul: adică a făcut-o iar indisolubilă, de nedespărțit: „Ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă”. Mântuitorul a ridicat căsătoria la rangul de sf. Taină, și se numără între cele 7 sf. Taine în Biserica creștină.

Căsătoria a decăzut în legea veche la evrei, deși ei aveau scriptura și știau cum a rânduit Dumnezeu să fie căsătoria: un bărbat și o femeie, care se adună pentru traiu comun întemeind o familie, din bună voia lor și din iubire. Jidanii s'au molipsit dela popoarele cele păgâne, și unii aveau mai multe mueri, deși după lege puteau avea numai una: „bărbat și femeie i-a făcut pe ei și le-a zis: „creșteți și vă înmulțiți”. Pentru „învârtoșarea” pentru răutatea inimii lor, li s'a îngăduit să aibă mai multe femei și să se poată despărți de ele, căci legea veche nu dădea omului puteri de-a o putea păstra întreagă și curată.

Dar, ne învață Domnul — vremea asta a nedesăvârșirii a trecut. Acum în creștinătate trebuie să se întoarcă oamenii la căsătoria curată cum a fost „la început”, adică un bărbat și o femeie, nedespărțiți în căsătorie decât prin moarte, așa cum a rânduit Dumnezeu dela facerea lumii.

CALENDARUL SĂPTĂMÂNII Luna Noemvrie

Dum. XXII. d. Rus. Ev. Lu. XVI. 19-31. Gl. 5. Sf. 11.

Luni	6 P. Pavel
Marți	7 SS. 33 M. d. M.
Miercuri	8 (†) Arh. M. și G.
Joi	9 M. Onisifor
Vineri	10 Ap. Erast
Sâmb.	11 M. Vict. și Mina
Dum.	12 P. Ioan Milost.

Dum. XXIII. d. Rus. Ev. Luca X. 25-37. Gl. 6. Sf. 1.

Soarele

1 Nov. răs. 6 ore 52 m. Ap. 5 ore 7 m.
15 Nov. răsare 7 ore 10 m. Ap. 4 ore 50 m.

Mersul vremii

(După calendarul pe 140 ani)
1 puțină ploaie, 2 bine, 3 ploaie, 4-8 bine, 9-24 nor și ceață, 25 ploaie, 26-27 frig, 28-30 ninge.

AȘA NE CUCERIM NOI ȚARINA STRĂMOȘEASCĂ

Neamul românesc n'a fost obișnuit să primească plocon nici un petec de pământ — așa cum au primit alții vecini și mai ales ungurii. Primind „pe tavă”, Ardealul de Nord, ungurii s'au văzât siliți, în cele din urmă să se retragă de pe pământul și țarina noastră strămoșească, deoarece tot ceea ce primești pe nemuncite și fără de jertfă nu are trăinicie...

În ziua de 25 Octomvrie a. c., Marele Stat Major al Armatei române a dat un comunicat prin care arată că eliberarea Transilvaniei de nord s'a făcut cu mari jertfe și a-

nume: 1.500 ofițeri, 1.400 subofițeri și 63.000 de ostași, cari s'au sacrificat pentru eliberarea pământului strămoșesc din Ardealul de Nord.

Iată, dar, cum numai în timp de abea două luni neamul românesc și-a dat o atât de importantă contribuție jertfelnică pentru cucerirea drepturilor sfinte asupra Transilvaniei de Nord.

Istoria va ține seama de aceste jertfe și va așeza poporul nostru în rândurile acelor cari își cuceresc drepturile prin sabie și foc.

Aceasta a fost mereu învățătura Bisericii despre sf. Taină a căsătoriei, și popoarele creștine, toate, până azi, nu admit ca bărbatul să aibă mai multe muieri, și așa au hotărât și legile civile, luând de temelie învățătura Evangheliei.

Dar asupra indisolubilității căsătoriei, adică ea nu se poate desfăce decât prin moarte, sectele religioase cari s'au despărțit de Biserică n'au mai ținut întreagă învățătura Domnului, au început să despartă căsătoriile și tot așa au făcut și legile civile în unele țări, spre marea nenorocire a lumii creștine. Pentru nimica toată legile civile fac despărțiri, strică și împrăștie familiile, lasă copiii pe drumuri.

Totuși să nu ne înșelăm de „slobozenia” pe care o dă legile civile, căsătoria fiind o sf. Taină, rămâne nedespărțită și când o desparte legea civilă. Și ea se poate desfăce și de Biserică numai când se poate dovedi că nu a fost încheiată având piedeci dărâmbitoare: când mării au fost rudeni prea apropiate și n'au primit dispensă dela Biserică sau când unul din ei a fost silit greu la căsătorie, ori s'a cununat prin înșelăciune cu altă persoană decât cea aleasă de el.

Dar vom mai scrie și în numărul viitor despre căsătorie.

Părintele Ion

PENTRU CEASURILE DE ODIHNA

FOIȘOARĂ

Istețimea Românului

Boierii vechi țineau la iubirea poporului, de aceea la ziua lor onomastică primeau cu bucurie daruri dela locuitori, drept recunoștință de binele ce le făcea ei peste an, după prilej și trebuință.

Un sătean s'a dus și el cu un puț frîpt să cinstească pe boer. Acesta bucurându-se, voi să vadă cât e Românul de deștept și îi zise: primesc darul pentru mine și pentru toată familia mea, dar să ni-l împarți tu cum vei ști mai bine.

Românul se gândi puțin și apucă suiu cu mâinile și îi rupse capul, dându-l boierului, ca cap al familiei. După aceea rupse gâtul și-l dădu cucoanei, ca legătură a familiei, apoi arpile le dădu celor două fete, ca să fie sprintene, picioarele celor doi feciori, ca să fie harnici și alergători, iar coșul îl opri pentru sine, ca cel ce face să tragă folos din vatra moșiei.

Boierului îi plăcu ideea aceasta

drept recunoștință îl cinsti pe sătean cu doi boi frumoși.

Românul mulțumind își luă boii de funie și să duse cătră casă, dar trecând pe la crișmă nu se putu opri să nu se abată pe acolo; legă boii de gard și intră cu curaj în crișmă, spunând crișmariului cum a umblat cu cinstea la boer și cum l-a cinstit boerul cu 2 boi.

Crișmarul îndată se gândi, că nu ar fi rău dacă s'ar duce și el cu cinste la boer și având la întâmplare cinci găște fripte, să duse cu toate la boer. Boerul zise: „bine primesc cinstea,

dar te rog să le împărțești singur, căci noi suntem 6 membri în familie și nu știm cum să împărțim cele 5 găște fripte”. Cărciumarul s'a gândit, s'a resgândit dar n'a știut cum să le împartă, deci i-a zis boerul: Dacă nu te superi, voiu chema pe Toader — căci Toader îl chema pe țaranul, care a împărțit pulul așa de mulțumitor — iar crișmarul se învoi.

Toader fu chemat la curte și auzind despre ce e vorba, zise:

— Cinstiți creștini, fiindcă cu toții credeți în sfânta treime, împărțeala are să se facă așa:

Festania țigănească

Un boier, din ani în ani,
A strâns droaie de țigani,
Vrând să-i facă pământeni,
Pe moșia Cucuteni,
Drept aceea li-a dat căși
Și mulțime de cămăși
Apoi i-a chemat în curte
Și li-a spus în vorbe scurte:
— Azi întrași în căși curate,
Nu umblați din sate 'n sate;
Tot țiganul strice-și cortul
Și să-și premenească portul!
— Dă, cucoane, dacă-ți place
Ca să faci din noi ce-i face.

Noi ni-om strica corturile
Și ni-om lăsa porturile,
Dar în schimb noi te-am ruga,
Ca creștini drept credincioși
Cum ni-am trezit din strămoși,
Mai de teamă de păcate,
Mai de dhuri necurate
Să ne lași, Măria ta,
Că 'nainte de a intra
În cășile ce ni-ai dat
Văruite, alb curat,
Să ne strângem toți lăeții
Ca să le-afumăm păreții!

Boerul și cocoana cu o găscă fac o treime, cei doi feciori ai boierului cu altă găscă, face iar o treime, două fete ale boierului cu a treia găscă fac iar o treime și eu cu celea două găște rămase facem încă o treime, deci Dumnezeu să ne ajute la toți, să le putem mânca.

Boerul a rămas uimit de istețimea Românului sătean și de bucurie i-a mai dăruit doi boi, iar crișmarului i-a dat drumul cu buzele umflate.

Badea Pamfil

SNOAVE

Fără creeri

— D-le doctor, cât poate trăi un om fără creeri?

— E o întrebare grea, zise doctorul, și nu să poate răspunde ușor. D-le de câți ani ești?

— 34.

— Iată d-ta trăești de 34 de ani fără creeri și cine știe cât mai poți trăi încă!

! „Cine-ți rupe singur lan-
țul — scapă de robie!” !

— Dela o săptămână la alta —

Activitatea Dr.-ului ILIE BEU la Asociația Culturală „Astra”

(Continuare din pag. 1-a)

rale ale poporului din părțile ardelenne, maramureșene, bănățene și crișene, prin felul cum s'a ridicat prin muncă și prin puterea exemplară a faptei la înălțimea omului care reflectează dorințele și revendicările culturale ale neamului românesc și mai ales prin felul cum a înțeles să contribuie la dezvoltarea acestei culturi, aducând aport prețios „Astrei” (pe care a scos-o uneori din grele împrejurări) poate fi privit cu adevărat ca o personalitate aleasă, ca un om de nădejde pe care s'a sprijinit „Astra” în deosebi în cei din urmă 25 ani de existență a ei.

Pentru acei ce am colaborat cu D-sa și l-am cunoscut mai de aproape, calificativul „sus” amintit îl considerăm pe deplin justificat.

În toate acțiunile sale, dar mai ales la „Astra” Dr. I. Beu se arată omul ce medita asupra ideii, își cumpăna mult timp fapta, măsurându-i urmările îndepărtate și numai atunci când se convingea de meritul ei și de bunele rezultate ce le poate avea, se hotăra să acționeze. Odată prins însă pe drumul faptei greu cineva îi putea clătina convingerea ca să-l oprească.

Dr. Ilie Beu a căutat la „Astra” să păstreze echilibrul între dorințe și putințe, între drept și datorie, între real și ideal. Realist în viața practică el era totuși pătruns de adâncă spiritualitate, care-l făcea să privească spre ideal. Această calitate a D-rului Ilie Beu a adus mult folos „Astrei”, căci dacă ea nu era lipsită de oamenii cu idei, avea mai puțini oameni care să știe să lege fapta de condițiile particulare ale mediului și împrejurărilor așa precum știa Dr. Ilie Beu.

Dotat cu o pregătire intelectuală din cele mai bune, Dr. Ilie Beu, care purta în sânge șirul generațiilor de plugari din Apoldul de Jos, era natural că odată intrat în viața socială să se simtă legat de patrimoniul etnic al regiunii sale natale și să-și îndrepte privirea spre instituția, care răspândind cultura în popor caută să păstreze și să evidențieze cât mai bine acest patrimoniu.

Pe lângă credința sa religioasă, el avea credința și în isbânda muncii cinste și conștiințioasă pe care a depus-o cu devotament și în serviciul „Astrei”.

Această muncă era însoțită de un optimism curat care inspira încredere tuturor. În momentul când vârtejul materialismului și mercantilismului cuprinsese sufletele unora, indiferentismul pentru cele culturale și naționale ale altora, în momentul deci când vremurile erau potrivnice unei bune reușite în propaganda culturală, Dr. Ilie Beu, nu dispera, el persevera, îndemna și stimula pe alții în continuarea unei activități pentru întărirea și dezvoltarea „Astrei”.

Etatea, timpul și grelele împrejurări deci nu au contribuit decât să-i încordeze și mai mult puterile și aptitudinile, făcându-l să domine situațiile și să realizeze fapte vrednice.

Clar văzător, conștient și de bună credință pentru interesele „Astrei”, Dr. Ilie Beu, s'a arătat și ca om de caracter, căci el nu s'a fătărit, nu a bătut timpanele orchestrelor fără armonie, ci a lucrat și a condus dela locurile ce i s'au încredințat cu înțelepciune, cu modestie și cu autoritate morală instrumentele necesare realizării scopurilor „Astrei”. Modestia D-rului Ilie Beu, se arată și în felul cum D-sa caută să evite onorurile, vanitățile deșarte, orgoliul de potentat pe orice teren etc.

Aceste câteva trăsături generale din personalitatea D-rului Ilie Beu, puse timp de 47 de ani în slujba „Astrei”, ne îndreptătesc să-l privim, precum am spus, ca pe un om ales, ca pe un om de nădejde al ei.

Cercetând mai amănunțit activitatea sa efectivă la „Astra”, vedem că ea a fost depusă în mai multe direcții potrivit atribuțiilor ce i s'au încredințat.

Dr. Ilie Beu, își începe de timpuriu ucenicia culturală la „Astra”, înscriindu-se la început ca membru activ, apoi membru pe viață, iar mai târziu ca membru fondator al ei.

În 1897 este ales ca al II. secretar al „Astrei”, unde depune o muncă asidua ceea ce îi aduce satisfacția de a se vedea ales în anul următor (1898) de adunarea generală din Beiuș ca membru supleant în Comitetul central. Funcția de secretar o păstrează până în 1904.

În 1920 adunarea generală din Sibiu îl alege ca membru ordinar în Comitetul central.

Ca membru activ al Comitetului central, ia parte cu multă regularitate la ședințele de ședințe ale acestui comitet și la adunările generale. Supraveghind de aproape interesele „Astrei”, el participa la discuțiile problemelor și lucrărilor ce se aduceau în ședință. Experiența vieții și cea câștigată în timpul îndelungat al serviciului la „Astra”, îi permitea să soluționeze ușor problemele ce se înfățișau și cuvântul său (de obicei cel din urmă) spus domol, cu blândețe și cu multă deferență și urbanitate față de antivorbitorii cu păreri contrarii, era deseori hotărâtor.

Contribuția cea mai prețioasă a fost adusă însă „Astrei” pe teren economic, administrativ și de organizare. Ca președinte al comisiei financiare și membru în comisia de organizare Dr. Ilie Beu a participat regulat și la ședințele de ședințe ale acestor comisii în care se aducea în discuție probleme — așa putea zice — vitale ale „Astrei”. Propunerile și soluțiile D-rului Ilie Beu, erau totdeauna concrete, simple și practice.

El a căutat totdeauna să îmbine cultura cu practica economică și prin măsurile luate a asigurat „Astrei” existența, libertatea în acțiune și prestigiul.

Ca președinte al consiliului de administrație al Băncii Albina, a ținut ca prin subvențiile acordate de această bancă să ajute cât mai mult la realizările scopurilor „Astrei”, asigurându-i — pot zice — existența în momentele de criză financiară. În statutele, regulamentele, prag-

maticile de serviciu etc. ale „Astrei”, se găsește contribuția acestui distins coleg, se găsește o parte din sufletul său, din înțelepciunea minții sale.

Ca medic și membru al secției medicale a „Astrei”, Dr. Ilie Beu își evidențiază activitatea îndeplinind gratuit funcția de medic al Școlii Civile și Internatului „Astrei” din 1905—1926, cu care ocazie a predat și cursul de igienă în clasa IV. (anul școlar 1905—1906).

Dr. I. Beu, a colaborat la Enciclopedia Română a D-rului C. Diaconovici, a scris numeroase articole medicale și a scos în Biblioteca Poporală a „Astrei” lucrarea sa intitulată „Cărticica sănătății” (3 ediții), una din cele mai valoroase opere de vulgarizare a cunoștințelor de igienă și profilaxie pentru popor.

Ca membru devotat al „Astrei”, Dr. Ilie Beu s'a arătat și bun propagandist al ei. Nu numai că în diferite împrejurări a apărat și susținut interesele „Astrei”, dar a dus cuvântul său prin sfaturi și conferințe, militând pentru sprijinul cultural al „Astrei”. Cuvântul său era cuvântul bunului naționalist, era cuvântul de propagandă al credinței religioase, al muccii cinste, al cruțării patrimoniului, al trezirii ca neam, al disciplinei sociale, al erarhiei valorilor morale, atâtea puternice și importante instrumente pentru educația cultural-națională.

Intreaga activitate a D-rului Ilie Beu, noi o simțeam și dela distanță. Era ca vibrațiile de căldură pe care le simțim când ne aflăm lângă un generator de forță care dispersează aceste vibrații.

Față de „Astra”, Dr. Ilie Beu, poate exclama deci cu încredere și mândrie: „Iată o societate culturală de care se pot folosi generațiile de astăzi și cele viitoare și la care am dat tot ce am putut din sufletul meu de medic, de om de cultură, de bun român și patriot”.

Munca și jertfa depuse de un apostol cultural ca Dr. Ilie Beu, mai ales în vremuri grele, constituie o luptă de multe ori acerbă care aduce eforturi și suferințe. Recompensa muncii în raport cu eforturile și suferințele pe teren cultural îi dă dreptul D-rului Ilie Beu la o recunoștință din partea „Astrei”, căci actele și faptele sale constituiesc lumini grăitoare și exemple nu numai pentru cei ce am colaborat cu D-sa, dar și pentru acei ce vor veni după noi.

Proclamându-l ca membru de onoare „Astra” se cinstește pe sine, căci dovedește odată mai mult că știe să cinstească pe oamenii săi vrednici de laudă și știe să stimuleze pe harnicii generațiilor viitoare, care vor continua operele începute, aducând cât mai bune completări și noi înfăptuiri.

Știri din țară și de pretutindenea

Cât ne-a costat ocuparea Transnistriei.

După socotelile încheiate de specialiștii economici, pentru administrarea Transnistriei de către regimul dictatorial, al Mareșalului Antonescu, s'a plătit din visteria Statului 8984 milioane lei. Aceste cifre grăesc dela sine, cât de fără cap se poate lucra atunci când poporul nu este consultat.

Nu se mai pot face improprietări.

Ministerul de interne a trimis primăriilor comunale din țară un ordin, prin care le oprește de a mai face improprietări pe temeiul legii din 1921.

Pentru populația Transilvaniei eliberată.

Guvernul țării a luat măsuri să se trimită populației din Transilvania eliberată, cantitățile trebuincioase de alimente. Urmează deci să se trimită: 1950 vagoane porumb, 1150 vagoane de grâu, 305 vagoane zahăr, 305 vagoane ulei, 24 vagoane săpun și 250 vagoane de petrol.

Scăderea prețului la vin.

Din diferitele regiuni vinicole ale țării, știrile sosite arată îngrijorarea producătorilor față de scăderea simțitoare la prețul vinului.

Transporturile pe C. F. R.

Din pricina lipsei de vagoane și locomotive (cea mai mare parte distruse de bombardamentele provocate pe urma alianței nenorocite cu Ger-

mania) transporturile de pasageri și mai ales de produse pe C. F. R. se face în chip anevoios. Pentru luna Octombrie a. c., direcțiunea generală C. F. R. a primit cereri pentru 5000 de vagoane, dar n'a putut pune la îndemână negustorilor decât abea 3500. În ultimele 15 zile s'au încărcat și expediat pe C. F. R. 1500 vagoane lemne și câteva vagoane cu materiale de construcții.

Cereri pentru localuri de negoț.

În ultima vreme s'au înmulțit, în mod simțitor, cererile de filodorme, pentru prăvălii. Sunt căutate mai ales pozițiile comerciale din centrul orașelor unde cererea de consum este mai mare.

Situația agriculturii.

Timpul prielnic care a umblat în ultimele zile a ajutat agricultorilor să păsească mai cu nădejde la lucrările de însămânțare. În 15 județe din țară însămânțările cu grâu făcute, au depășit suprafețele din anul trecut. Se vede că agricultorii noștri se pătrund tot mai mult de importanța înaintărilor în economia rațională de viitor a țării.

Recolta din Italia de Nord-

Cu toate greutățile de neînălțur ale războiului, recolta de cereale și alte produse agricole în Italia de miază-noapte se anunță a fi dintre cele mai bune. După datele culese până acum ea ar depăși cu 30 la sută recolta anului trecut.

INFORMAȚIUNI ULTIMELE ȘTIRI

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — — Lei 500.— Instituții și autorități Lei 2.500.—
Pe o jumătate de an — „ 250.— Abonament de sprijin „ 6.000.—
Pentru negustori și com. „ 700.— PREȚUL UNUI NUMĂR „ 7.—

● De ziua M. S. Regelui Mihai I, toți membrii guvernului, în frunte cu primul ministru, d. general Sănătescu, s'au prezentat în ziua de 25 Octombrie a. c. la Palatul Regal din Calea Victoriei, pentru a face lădnăruului Soveran urări de sănătate și glorioasă domnie, prin popor și pentru popor. — Să ne trăiască Regele!

● Noul primar al orașului—municipiu Sibiu, în locul d-lui general Ion Hanzu, care a demisionat din motive de sănătate, a fost numit d. dr. Sever Pop, fost ajutor de primar la Brașov. D. Sever Pop, nu vine pentru prima dată în această calitate la Sibiu. D-sa a mai deținut acest post acum câțiva ani și s'a dovedit un bun gospodar și un român plin de însuflețire în toate mișcările noastre românești. Li dorim să poată lucra cu dreaptă grijă părintească la împlinirea tuturor nevoilor obștești.

● Moartea unui arhiepiscop englez. Din Londra ni se vestește că în ziua de 26 Octombrie a. c., a încetat din viață în vârstă de 63 de ani, arhiepiscopul Canterbury. Moartea arhiepiscopului Londrei se datorește unui atac de inimă. Defunctul e trecut printre marii sprijinitori ai poporului și cauzei românești. Să-i fie amintirea veșnică!

● Din pricina mobilizării totale în Germania au fost suspendate cursurile în mai multe școli și universități. Până acum au fost închise peste 100 de Facultăți, studenții fiind nevoiți a se înrola în frontul de foc, pentru că așa li s'a poruncit de către Hitler. Semne tot mai evidente că Germania face ultimele opinteli pentru a ține piept mării ofensive aliate.

● Ardealul eliberat în întregime! Un ordin de zi al Marelui Stalin anunța în ziua de Miercuri 25 Octombrie a. c., că întregul teritoriu al Ardealului de Nord, a fost în întregime eliberat de sub ocupația germano-maghiară. Dela aceea dată trupele române, alături de cele sovietice continuă lupta pe teritoriul Ungariei, pentru totala nimicire a armatelor germano-maghiare.

● Colonizarea la orașe. Invoielile încheiate între statul român și cel german și bulgar de a lăsa pe cetățenii acestora să se reîntoarcă în patria lor, deschide românilor calea de a ocupa și prelua bunurile pe cari nemții și bulgarii le au la noi. Urmează deci ca bunurile și locurile ocupate, atât la orașe cât și la sate, de către nemți, bulgari, unguri, șvabi și sași să fie expropriate pe seama românilor. Este acesta un act de dreptate istorică pe care demult l-a așteptat poporul român.

● Convocarea Sindicatului Presei Române din Ardeal. Biroul executiv al Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat, întrunit la sediul vremelnic din București, în ziua de 23 Octombrie a. c., a hotărât să convoace adunarea generală extraordinară la Cluj în ziua de 29 Noembrie a. c., la sediul firec al Sindicatului, pentru a supune descaterilor adunării generale situația creată membrilor sindicatului, după actul dela 25 August 1944.

● La București s'a ridicat camuflajul. După patru ani de neagră întunecime, o parte a Capitalei noastre a fost iluminată, începând cu noaptea de Miercuri 25 Octombrie a. c., când s'a anunțat eliberarea întregului Ar-

deal. Peste câteva zile se va ridica deabinelea camuflajul pe întreg cuprinsul Bucureștilor.

● Vom reînapoia rușilor ceea ce li s'a luat din Transnistria. Comisia de control aliată în România a descoperit până acum peste 120 instalații de întreprinderi scoase din Uniunea Sovietică de către foștii ocupanți români de sub regimul Marelui Antonescu. Lucrările de reînapoieră a acestor instalații la locurile de unde au fost ridicate au început. Iată un nou prilej de omenească învătătură: „Ceea ce ție nu-ți place, altuia nu-i face.

● În cele mai multe localități din țară s'au făcut rugăciuni de mulțumire lui Dumnezeu pentru eliberarea întregului Ardeal. Ar trebui să nu lipsească nici un sat sau oraș în care să nu se facă astfel de rugăciuni împreunate cu parastas pentru cei căzuți în lupta de desrobire a Transilvaniei.

● Ungarii din Ardealul eliberat s'au schimbat din horyști peste noapte în comuniști, adică și-au pus panglică roșie pe braț. Acum se aude că au început s'o schimbe cu bandă în tricolor românesc.

● S'a semnat la Moscova condițiile de armistițiu cu Bulgaria. Președintele delegației bulgare a declarat că poporul bulgar... n'a venit să meargă alături de Nemți. Poate că nu, dar de bună voie, pe urmele lor, au ocupat, ca și ungurii, teritorii mari din alte țări. Și anume dela bieții greci și dela eroicii sârbii.

● Frontul german din vestul Olandei a început să se prăbușască. Zeci de mii de nemți se retrag spre răsărit, după ce sistemul lor de apărare a fost zdrobit de trupele aliate.

● Cele mai bune reparațiuni de ceasornice, în cel mai scurt timp și garantate, se execută numai la firma IOAN PINTEA, Sibiu, str. Tribunei Nr. 14, maestru premiat de Ministerul Muncii.

● În Franța s'ar fi descoperit niște documente secrete germane din care se vede că Hitler ar pune la cale unul din planurile cele mai criminale. Și anume să extermină pe toți muncitorii străini din Germanii și pe pensionarii de războiu. Greu de închipuit, și mai greu de împlinit, căci muncitori streini sunt în Germania peste douăsprezece milioane. Se spune că Hitler s'ar teme de răcoala acestora când trupele aliate vor înainta mai adânc în cuprinsul țării.

● Vremea îmbunătățindu-se în multe regiuni ale țării plugarii se grăbesc să cileagă cucuruzele, cartofii și sfecla de zahăr, pe unde au întârziat din cauza ploilor.

Anunț

Direcțiunea liceului „Gheorghe Lazăr” din Sibiu, pune în vedere elevilor din cursul inferior localnici Luni 6 Noembrie a. c., încep cursurile, la liceul Comercial de băieți. Cei dela cursul A vor face lecții în zilele da Luni, Miercuri și Vineri, cei dela B Marția, Joia și Sâmbăta. Cursurile se țin după masă începând dela orele 14—18.

La cursuri pot lua parte și elevii din provincie dar fără nici o obligație din partea școlii că în cazul când localul nu va fi liber, elevii nu vor putea urma cursurile.

Direcțiunea

URMĂRIND RĂZBOIUL LUMII.

Situația politică și militară a săptămânii

Frontul din Răsărit

Pe frontul din Răsărit puternica mașină de războiu sovietică e în continuă înaintare dela marea ghefoasă de nord până la Dunăre. La nord trupele rusești au intrat și în Norvegia, ocupând dela nemți mai multe localități.

În Prusia Orientală alte sute de localități germane au fost ocupate, cu toată rezistența înversunată a nemților.

În jurul Varșoviei au pornit la ofensivă două mari armate roșii, la sud și la nord de capitala Poloniei.

Frontul din Ungaria

În Rutenia subcarpatică pe care ungurii o luaseră dela Cehoslovacia,

rușii au ocupat orașul Ungvar (Uzforas), la graniță cu Slovacia, și nodul de cale ferată Ciap, la cotitura spre Sud a Tisei.

Mai la vale, la nord de Debrețin, atacurile germano-ungare au fost în frânte și rușii înaintează spre Ciap, așa că se vor împreuna în curând cu armatele ce vin din Rutenia.

În șesul dintre Dunăre și Tisa, armatele ruso-române, au ajuns până la Kecskemet, de unde nu mai sunt, în direcția nordică decât 50—60 km. până la Budapesta.

Pe frontul apusean și în Italia, trupele aliate sunt în continuă înaintare.

31 Octombrie 1944, ziua economiei

Adună bani albi.
Pentru zile negre.

Ziua de 31 Octombrie, este ziua economiei și bucuriei, ziua pe care toate popoarele o serbează.

Țăranul și intelectualul român își dă bine seama că un ban economisit și legat cu șapte noduri, aruncat în fundul lăzii, de multe ori aduce sărăcie, necaz și intristare. (Cauzele sunt multe: Focul, șoarecii, hoții etc.)

Pentru cei cari își păstrează banii la C. E. C. înseamnă bucurie și liniște sufletească, orice furtună s'ar abate peste restul avutului ce i-a mai rămas acasă. Timpurile de azi ne sunt cea mai bună mărturie.

Dăm câteva lămuriri pentru orientarea celor cari nu au mai depus, ci vor să depună bani la C. E. C.

C. E. C., s'au mai bine zis „Casa Națională de Economii și Cecuri Poștale”, este o mândrie națională în fruntea căreia stau oameni învățați, cu multă pricepere.

Ca instituție publică în România Casa de Economii a fost înființată în anul 1881. După o serie de modificări organice de abia la 1 August 1933 C. E. C.-ul a început să funcționeze cu un capital de Lei 200 milioane, iar după 10 ani de muncă, atinge cifra de 18 miliarde depuneri.

În acest timp s'a popularizat Serviciul de C. E. C.-uri, operațiuni foarte răspândite cu care prin Centrala și Sucursale C. E. C., și cele 1.500 oficii poștale de pe cuprinsul țării, se pot face cu cea mai mare ușurință trimitere de numerar pe întreg teritoriul României. La 1943 și acest Cont atinge 15 miliarde Lei.

Ceul înlesnește în modul cel mai larg circulațiunea capitalurilor prin mijloacele simple și rapide de transmitere a numerarului, chiar și telegrafic dintr'un colț al țării într'altul.

Depunerile și ridicările pe librete de economii se fac prin Centrala sau Sucursalele C. E. C.-ului și prin toate oficiile poștale din țară.

Banul depus este asigurat. Nu-l poate ridica numai acela care l'a depus, s'au prin procură. Numărul banilor depuși se ține în secret așa că nimeni nu știe câți bani are vecinul economisii. Nu se plătește dări după dobânzi și după sumele rămase ca moștenire, iar după bani depuși se plătește o dobândă de Lei 3.50% pe an.

Cea mai mică depunere pe libret este de Lei 50.— Sub 50 lei, depunerile se fac pe foi de economii cu timbre speciale.

Conducerea C. E. C.-ului s'a îngrijit și pentru cei de pe front, chiar în primul an al războiului a introdus Libretul de Economie militar pentru păstrarea economiilor celor ce au luptat.

Pentru bunul mers al C. E. C.-ului, conducătorii au înființat o sucursală la Sibiu, care cuprinde organizarea și administrarea depunătorilor din Ardeal, în fruntea căreia stă d. G. G. Cucu, director și d. Ion Farcaș subdirector, cari sunt conducători cu multă pricepere, iar ca inspector prop. d. Dr. E. Lucaciu.

În fiecare an, la 31 Octombrie, adică de „Ziua Economiei” C. E. C.-ul acordă un număr de premii în numărar pentru stimularea depunătorilor săi.

În acest an, C. E. C.-ul fiind prezent în Ardeal printr'o Sucursală, tragerea premiilor a avut loc la Sibiu în localul Instituției din Piața Unirii 10, în prezența D-lui Procuror Ion Bazaciu, a Doamnelor profesoare și elevelor școlii de fete Regina Maria și a unui numeros public.

Dăm mai jos numerele ieșite la sorți: Lei 100.000 Nr.: 49-7-346; Lei 50.000 Nr.: 61-16 807; Lei 25.000 Nr.: 44-3-100, 56-8-136; Lei 10.000 Nr.: 49-13-427, 49-4-1111, 49-4-1418, 44-2-973, 53-14-693; Lei 5.000 Nr.: 48-16-5875, 53-19-6189, 53-19-6706, 53-19-6707, 56-16-297, 49-4-1452, 53-19-6260, 49-4-335, 46-2-80, 53-7-108; Lei 2.000 Nr.: 49-9-173, 55-24-924, 53-19-5599, 49-9-174, 46-4-7500, 53-19-1485, 49-8-147, 53-19-6987, 53-13-66, 53-15-60, 61-16-761, 53-19-6582, 61-16-796, 44-14-606, 53-19-6914, 61-16-310, 800-312, 44-14-610, 56-13-822, 55-12-108, 53-19-6611, 49-13-293, 53-19-6632, 44-31-104, 53-13-109, 49-4-1058, 53-19-786, 55-24-955, 53-19-4960, 49-4-1334, 56-13-895, 53-9-141, 53-9-49, 53-13-156, 53-7-65, 49-4-1316, 44-32-293, 44-3-23, 55-19-1061, 53-19-6908, 49-4-985, 53-12-109, 53-22-223, 49-4-1535, 49-2-280, 53-16-175, 46-6-273, 48-16-5405, 53-19-6974, 46-2-69, 44-31-257, 53-14-13, 46-4-3073, 53-4-72, 49-13-124, 57-33-394, 53-16-217, 53-23-72, 56-5-27, 53-19-678, 49-9-149, 53-19-6196, 44-14-601, 62-32-141, 49-13-435, 46-4-5185, 44-27-188, 44-9-70, 46-4-1762, 46-4-6118, 53-9-86, 46-4-6086, 55-9-174, 53-19-6432, 62-13-175, 49-13-195, 53-19-2242, 46-4-1282, 49-4-1378, 55-9-77, 49-7-113, 55-9-193, 44-1-294, 63-53-80, 49-7-398, 49-13-467, 62-13-381, 46-4-3088, 49-4-1438, 53-19-6644, 51-28-2099, 46-4-617, 55-9-202, 49-6-166, 49-2-250, 49-7-281, 48-31-143, 49-12-147, 55-20-12, 46-7-160. P. B.